ବିଜୟ ପାଲ୍ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଚକବନ୍ଦୀର ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମେ 2,1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 : ଧାରା 14 (1) ଏବଂ (2) ।

ବିଧବା - ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି- ନିରଙ୍କୁଶ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବିସ୍ତାର- ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ- ଝିଅ- ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ।

ଉତ୍ତର- ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଭଡାଟିଆ ଅଧିନିୟମ, 1901 :ଧାରା 22 ।

ସମ୍ପତ୍ତି - ଭାରାର୍ପଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା- ପୁରୁଷ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ବଂଶଧରଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି- ବିଧବା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ଅଧିକାର ପାଇପାରିବେ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ।

ୟୁ. ପି. ଜମିଦାରୀ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 :ଧାରା 11 । ବିଧବା- ଜମିର ଦଖଲ- ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନର ସ୍ୱୀକୃତି ।

D, ଜଣେ ଜମିଦାର, ତିନି ପୁଅ, N, K ଏବଂ B ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । B, ତାଙ୍କ ବିଧବା S କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ B ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଗଲେ ଏବଂ 1/3 ଅଂଶ ଅଧିକାର କଲେ । B ର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ S ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନାମାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ୟୁ. ପି. ଜମିଦାରୀ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ରହିଥିଲେ । S ତାଙ୍କ ଝିଅ C କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ । ଏକତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏକ ବିବାଦ ଉପୁଜିଲା ଯେ C ସମ୍ପତ୍ତିର 1/3 ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି । ଏକତ୍ରୀକରଣ ଅଧିକାରୀ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ S ଙ୍କ ନାମ ନାମାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ପାଇଁ ଦାବିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ନିଜ ଅଧିକାରରେ ନଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ B 1910 ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡିଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଂଶୀଦାର ହେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ।ହିନ୍ଦୁ ମହିଳା ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1937, S ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନୁହେଁ । ଆବେଦନରେ, ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ Bର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିରଙ୍କୁଶ ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଜମି

ବିଷୟରେ, ଭୂମି ରାଜସ୍ୱର ଦଶ ଗୁଣ ଦେଇ ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର କିଣି ସେ ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ 1/3 ଅଂଶ ପାଇବାର ହକଦାର ଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ C କୌଣସି ଅଧିକାର ହାସଲ କରିନଥିଲେ କାରଣ S ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ B ର ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ସେ ପୃଥକ ଅଂଶ ପାଇବାର ହକଦାର ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଥିବା ଦଖଲରେ ଅଛି ବୋଲି ଲିପିବଦ୍ଧ ଭୁଲ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନଗୁଡିକର ଫଏସଲା କରି,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ :**1.**ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ବିଧବା କେବଳ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବାର ହକଦାର । ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ଉପ-ଧାରା (1) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦ୍ୱାରା, ତାଙ୍କର ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନିରଙ୍କୁଶ ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାର ପାଇଲା କାରଣ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ସେ ଦଖଲରେ ଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଗଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ବିନା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ, ତାଙ୍କ ଝିଅ C ଶ୍ରେଣୀ-I ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ହୋଇଗଲେ, କାରଣ ସେ ନିଜ ଅଧିକାରରେ ଜମିର ଦଖଲ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଥିଲେ ।

[1110- H, 1111-A]

2. ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ C ତାଙ୍କ ଜ୍ୱାଇଁଙ୍କୁ 1/6 ଅଂଶ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ତାଙ୍କ ନାତିଙ୍କୁ ଉପହାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଏବଂ ଉପହାର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିର ହକଦାର ହୋଇଗଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ, ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଭଡାଟିଆ ଅଧିନିୟମ, 1901 ର ଧାରା 22, କ୍ଷମତାର ହସ୍ତାନ୍ତର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ପୁରୁଷ ବଂଶଧରଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିଧବା ମହିଳା ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାରର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ଅଧିକାର ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଝିଅ ଏବଂ ଝିଅର ପୁଅ ଉତ୍ତରାଧିକାରର ହକଦାର ହୁଅନ୍ତି । ସେହି ସତ୍ତ୍ୱର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା ପରେ, ୟୁ. ପି. ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 134 ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦଶ ଗୁଣ ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରି C ର ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର ମାଲିକାନା ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାର ପାଇଲା । ଏହିପରି, ସେ ଅନ୍ୟ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ତେଣୁ, ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା କହିବା ଠିକ୍ ନଥିଲା ଯେ S ର ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିଲା, କାରଣ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ B ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବିନା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରରେ କ୍ଷମତାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଦ୍ୱାରା ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । **[1111- B- D]**

କାମେଶ୍ୱର ସିଂହ (L. Rs. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୃତ) ବନାମ ଏକତ୍ରିକରଣର ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରତାପଗଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **[1983] A.L.J.699,** ପ୍ରଯୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 991-93/1979 ।

C.M.W.P. ସଂଖ୍ୟା 937, 936 ଏବଂ 938/1973ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟର 5.10.78 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବି. ଡି. ଶର୍ମା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପି. ଏଚ୍. ପାରେଖ, ଇ. ଆର୍. କୁମାର ଏବଂ କୁମାରୀ ବିନା ମାଧବନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିଦିଆଯାଇଛି । CA 993/79 ଏବଂ 2506/78 ରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଫଏସଲା କରାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ମିରଟ ଜିଲ୍ଲାର ଧନୌଲି ଗ୍ରାମର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 26, 83 ଏବଂ 111 ମୂଳତଃ ଦେବିଆଙ୍କର ଥିଲା, ଯାହାଙ୍କର ତିନି ପୁଅ ଥିଲେ, ଯଥା, ନିଆଦର ସିଂହ, ଭନୱାର ସିଂହ ଏବଂ କୁନୱାର ସିଂହ । ନିଆଦର ସିଂହ 1916ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଭନୱାର ସିଂହ 1910ରେ ତାଙ୍କର ବିଧବା ଶିବ ଦେବୀଙ୍କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । କୁନୱାର ସିଂହ ଡିସେମ୍ବର 6, 1912ରେ ତାଙ୍କ ପରେ ରାମ ଫୁଲ ସିଂହ, ରିଛପାଲ ସିଂହ, ନାରାୟଣ ସିଂହ ଏବଂ ସୋହନ ସିଂହଙ୍କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ C.A. No.2506/78 ରେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ । ଶିବ ଦେବୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 8, 1956 ରେ ତାଙ୍କ ଝିଅ ଚମ୍ପି ଦେବୀଙ୍କୁ ଛାଡି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । C.A. No. 991-993/79 ରେ ଆବେଦନକାରୀ ଭାବରେ ଚମ୍ପିଙ୍କ ଜ୍ୱାଇଁ ଏବଂ ଚମ୍ପିଙ୍କ ନାତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପାଲ ସିଂହ । ଏକତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଦେବିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡିଯାଇଥିବା ଏବଂ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ତିନି ପୁଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଚମ୍ପିଙ୍କ 1/3 ଅଂଶ ପାଇବାର ଅଧିକାର ଥିଲା କି, ତାହା ଉପରେ ବିବାଦ ଉପୁଜିଥିଲା । ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ନାମାନ୍ତରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ତିନି ଭାଇ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକ ଅଧିକାର ଏବଂ ଉପଭୋଗରେ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ନିଆଦର ସିଂହଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ, ଯଥା, ଶ୍ରୀମତୀ ସରଜୋ ଦେବୀ ଏବଂ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ନାମ, ନିଆଦର ସିଂହ ଏବଂ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏକ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ନାମ ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଜାରି ରହିଥିଲା । ଏକତ୍ରୀକରଣ ଅଧିକାରୀ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନାମ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ପାଇଁ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ନଥିଲେ ଏବଂ 1910 ମସିହାରେ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡିଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ କୁନୱାର ସିଂହଙ୍କ ପୁଅମାନେ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ହକଦାର । ହିନ୍ଦୁ ମହିଳା ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1937, ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନୁହେଁ । ଆବେଦନରେ, ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଜାଣିଲେ ଯେ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତିର । ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 26 ଏବଂ 83 ସମ୍ପର୍କରେ ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିରଙ୍କୁଶ ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଇଥିଲା; ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 111 ସମ୍ପର୍କରେ ଯେହେତୁ ଏହା ଏକ ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର, ଭୂମି ରାଜସ୍ୱର ଦଶ ଗୁଣ ଦେବା ପରେ ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର କିଣି ସେ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ଏକ 1/3 ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମ ତାଙ୍କ 1/3 ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏକତ୍ରୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । କୁନୱାର ସିଂହଙ୍କ ବଂଶାବଳୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ରାମ ଫୁଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ 5 ଅକ୍ଟୋବର 1978 ତାରିଖର ଏକତ୍ରୀକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ଯେ ଚମ୍ପି କୌଣସି ଅଧିକାର ପାଇ ନାହାଁନ୍ତି କାରଣ ଶିବ ଦେବୀ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ସେ ପୃଥକ ଅଂଶ ପାଇବାର ହକଦାର ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଥିବା ଜମି ଦଖଲର ଲିପିବଦ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଭୁଲ ଥିଲା । ତେଣୁ, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ଝିଅ ଶ୍ରୀମତୀ ଚମ୍ପିଙ୍କ ତାଙ୍କ ପିତା ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ଛାଡିଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ଅଛି କି । ଲିପିବଦ୍ଧରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଦେବିଆଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ତିନି ପୁଅଙ୍କ ନାମ ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ନାମାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଉଛି ଯେ, ଯଦିଓ ସେମାନେ ପୃଥକ ଭାବରେ ନିଜ ନିଜ ଅଂଶରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ, କାରଣ ମାପଯୁପ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ କୌଣସି ବିଭାଜନ ନଥିଲା, ଶିବ ଦେବୀ କୌଣସି ଅଧିକାର ହାସଲ କରିନଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ନାମ ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା 1/3 ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିଥିଲା ଏହା ବିବାଦର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଯେ 1910 ପୂର୍ବରୁ ଭନୱାର ସିଂହ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶର ମାଲିକ ଥିଲେ ଯାହାର ସେ ହକଦାର ଥିଲେ । ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ, ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା, ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଦେବିଆଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ଏହାକୁ ନାମାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ନାମ ନାମାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଧରି ମଧ୍ୟ, ୟୁ. ପି. ଜମିଦାରୀ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950ର ଧାରା 11 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି, ସେ ତାଙ୍କର ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଅଧିକାରରେ ରହିଥିଲେ, ଯାହା ଭନୱାର ସିଂହଙ୍କ ବିଧବା ଭାବରେ ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଏ । ଧାରା 11 ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନର ସ୍ୱୀକୃତିରେ ଅଛି ।

ଏହା ଏକ ସ୍ଥିର ଆଇନ ଯେ ବିଧବା କେବଳ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବାର ହକଦାର । ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14ର ଉପ-(1) କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା, ତାଙ୍କର ସୀମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନିରଙ୍କୁଶ ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇଛି କାରଣ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ସେ ଅଧିକାରରେ ଥିଲେ ।

ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସେ ବିନା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ, ତାଙ୍କ ଝିଅ ଚମ୍ପି ଶ୍ରେଣୀ-I ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଗଲେ, କାରଣ ସେ ନିଜ ଅଧିକାରରେ ଜମିର ଦଖଲ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଗଲେ ।

ଏହା ବିବାଦର ବିଷୟ ନୁହେଁ ଯେ ଚମ୍ପି ତାଙ୍କ ଭାଇଁ ବିଜୟ ପାଲ ସିଂହଙ୍କୁ 1/6 ଅଂଶ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ତାଙ୍କ ନାତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପାଲ ସିଂହଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଏବଂ ଉପହାର ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ହକଦାର ହୋଇଗଲେ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 111 ବିଷୟରେ, ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଭଡାଟିଆ ଅଧିନିୟମ, 1901ର ଧାରା 22, କ୍ଷମତାର ହସ୍ତାନ୍ତରର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ପୁରୁଷ ବଂଶଧରଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିଧବା ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାରର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ଅଧିକାର ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଝିଅ ଏବଂ ଝିଅର ପୁଅ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବାର ଅଧିକାର ପାଆନ୍ତି । ସେହି ସତ୍ତ୍ୱର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହେବା ପରେ, ଚମ୍ପିଙ୍କ ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଦଶ ଗୁଣ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରି ୟୁ. ପି. ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 134ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବିସ୍ତାର ପାଇଲା । ଏହିପରି, ସେ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 111 ରେ ତାଙ୍କର 1/3 ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାଣୀ ହୋଇଗଲେ । ତେଣୁ, ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା କହିବା ଠିକ୍ ନଥିଲା ଯେ ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିଲା, କାରଣ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଭନୱାର ସିଂହ 1911 ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ପଣ ଦ୍ୱାରା ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 991-993/79 ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତିନୋଟି ଖାତା ସଂଖ୍ୟାରେ 1/3 ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

C.A. ସଂଖ୍ୟା 991-993/79 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ *କାମେଶ୍ୱର ସିଂହ (L.Rs. ଦ୍ୱାରା ମୃତ) ବନାମ ଚକବନ୍ଦୀ ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରତାପଗଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* 1983 ALJ699 ରେ ଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 174 ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ତଥ୍ୟ ସହିତ ଏଥିରେ ଥିବା ଅନୁପାତର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଶିବ ଦେବୀଙ୍କ ସୀମିତ ଅଧିକାରକୁ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 (1) ଅନୁଯାୟୀ ନିରଙ୍କୁଶ ଅଧିକାରରେ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 991-993/79 କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2506/78 କୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

T.N.A. C.A.ସଂଖ୍ୟା 991-993/79 କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏବଂ

C.A. ସଂଖ୍ୟା 2500/78କୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।